

Kyrkomötet
Motion 2017:86
av Erik Sjöstrand m.fl.

Kyrkomusiker i kyrkoordningen

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar i fråga om kyrkoordningen,
dels att 34 kap. 1, 2, 15 och 17 §§, 37 kap. 19 § och 57 kap. 5 § och rubriken närmast före 37 kap. 19 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 34 kap. 15 a–c §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

34 kap.

1 §

För varje församling ska det finnas anställd

1. en kyrkoherde,
 2. minst det antal övriga präster (komministrar) som stiftsstyrelsen bestämmer,
 3. *minst* en kyrkomusiker *som ska vara* organist eller kantor, *samt*
 4. det antal diakoner och den personal i övrigt som behövs för verksamheten.
3. en kyrkomusiker (*försteorganist, organist eller kantor*),
 4. *minst det antal övriga kyrkomusiker som stiftsstyrelsen bestämmer, och*
 5. det antal diakoner och den personal i övrigt som behövs för verksamheten.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte Hovförsamlingen.

2 §

Församlingar som ingår i ett pastorat har gemensam kyrkoherde och annan personal.

Domkapitlet ska besluta om en befattning som kyrkomusiker enligt 1 § 3 eller 4 ska vara försteorganist, organist eller kantor.

Domkyrkoorganisten är kyrkomusiker för den församling där stiftets domkyrka är belägen. Domkyrkoorganisten ska vara organist. När en domkyrkoorganist ska anställas ska domkapitlet beredas tillfälle att yttra sig över de sökande.

För den församling där stiftets domkyrka är belägen är befattningen enligt 1 § 3 alltid försteorganist och benämns domkyrkoorganist. När en domkyrkoorganist ska anställas ska domkapitlet beredas tillfälle att yttra sig över de sökande.

Domkapitlet ska för andra församlingar än den som avses i andra stycket besluta om den kyrkomusiker som avses i 1 § 3 ska vara organist eller kantor.

15 §

Behörig att anställas som försteorganist är den som har avlagt Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen på A-nivå.

Behörig att anställas som organist är den som har avlagt *organistexamen eller motsvarande examen.*

Behörig att anställas som organist är den som har avlagt *Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen på lägst B-nivå.*

Behörig att anställas som kantor är den som har avlagt *kantorsexamen eller motsvarande examen eller som är behörig att anställas som organist.*

Behörig att anställas som kantor är den som har avlagt *Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen på lägst C-nivå.*

Kyrkostyrelsen får utfärda närmare bestämmelser om Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen.

15 a §

Behörig att anställas på en befattning som kyrkomusiker enligt 15 § första-tredje styckena är även den som enligt kyrkostyrelsens närmare bestämmelser ska anses ha Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen.

15 b §

Innan någon anställs som försteorganist, organist eller kantor eller på ett längre vikariat än sex månader på en sådan befattning ska domkapitlet pröva de sökandes behörighet och yttra sig över de behöriga sökandena utifrån de särskilda krav som befattningen ställer.

När ansökningstiden gått ut ska den som har att besluta om tillsättningen översända ansökningshandlingarna och platsannonsen till domkapitlet.

Efter beslut om behörighet ska domkapitlet med eget yttrande över de behöriga sökandena överlämna handlingarna till den som har att besluta om tillsättningen.

Domkapitlet ska underrätta de sökande om beslutet i behörighetsfrågan och om skälen för detta.

15 c §

Domkapitlet kan förklara en sökande som inte uppfyller kraven i 15 § behörig att anställas på en befattning som försteorganist, organist eller kantor, om han eller hon med hänsyn till sin utbildning och yrkeserfarenhet är att anse som jämställd med den som uppfyller dessa krav.

17 §

Domkapitlets beslut i ärenden som avses i 9 § första och andra styckena samt 10 § första och andra styckena får överklagas hos Svenska kyrkans överklagandenämnd. Detsamma gäller domkapitlets beslut om behörighet enligt 14 §. Rätt att överklaga har

1. den sökande, såvitt avser beslut att inte förklara honom eller henne behörig,
2. en medsökande, såvitt avser beslut att förklara en sökande behörig, och
3. den som ska besluta om tillsättningen, såvitt avser beslut att inte förklara en sökande behörig.

När ett beslut har överklagats enligt första stycket får anställningsärendet inte slutföras förrän Överklagandenämnden har avgjort överklagandet.

Domkapitlets beslut i ärenden som avses i 9 § första och andra styckena samt 10 § första och andra styckena får överklagas hos Svenska kyrkans överklagandenämnd. Detsamma gäller domkapitlets beslut om behörighet enligt 14, 15 b och 15 c §§. Rätt att överklaga har

37 kap.

Prästorganisation

När stiftsstyrelsen beslutar att ändra församlings- eller pastoratsindelningen enligt 6 § ska styrelsen samtidigt fastställa hur stor *prästorganisationen* minst ska vara i varje nybildad församling eller nybildat pastorat.

Av 34 kap. 1 § följer att stiftsstyrelsen får besluta om ändring av hur stor *prästorganisationen* minst ska vara i församlingen eller pastoratet även om församlings- eller pastoratsindelningen inte ändras.

Präst- och kyrkomusikerorganisation

19 §

När stiftsstyrelsen beslutar att ändra församlings- eller pastoratsindelningen enligt 6 § ska styrelsen samtidigt fastställa hur stor *präst- och kyrkomusikerorganisationen* minst ska vara i varje nybildad församling eller nybildat pastorat.

Av 34 kap. 1 § följer att stiftsstyrelsen får besluta om ändring av hur stor *präst- och kyrkomusikerorganisationen* minst ska vara i församlingen eller pastoratet även om församlings- eller pastoratsindelningen inte ändras.

57 kap.

5 §

För varje församling ska det finnas en församlingsinstruktion. Församlingar som ingår i ett pastorat ska ha en gemensam församlingsinstruktion. Förslag till församlingsinstruktion ska utarbetas av kyrkoherden och kyrkorådet i samråd med domkapitlet. När det gäller en gemensam församlingsinstruktion ska kyrkorådet även samråda med församlingsråden inom pastoratet. Instruktionen ska innehålla

1. de regler för församlingen och församlingens verksamhet som domkapitlet får besluta enligt bestämmelser i denna kyrkoordning,
2. ett pastoralt program för församlingens grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. I det pastorala programmet ska även behandlas dels församlingens verksamhet på de andra språk än svenska som behöver användas för att församlingen ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift dels barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys.

Utöver vad som sägs i första stycket ska i en gemensam församlingsinstruktion för församlingarna i ett pastorat även redovisas hur ansvaret för församlingens grundläggande uppgift är fördelat mellan församlingarna och pastoratet. Där ska också redovisas hur de befattningar som präst ska finnas inrättade enligt 37 kap. 19 § i huvudsak disponeras.

Utöver vad som sägs i första stycket ska i en gemensam församlingsinstruktion för församlingarna i ett pastorat även redovisas hur ansvaret för församlingens grundläggande uppgift är fördelat mellan församlingarna och pastoratet. Där ska också redovisas hur de befattningar som präst *och kyrkomusiker* ska finnas inrättade enligt 37 kap. 19 § i huvudsak disponeras.

1. Detta beslut träder i kraft den 1 juni 2018.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för anställning på en befattning som kantor eller organist som har utlysts före ikraftträdandet.

Motivering

I kyrkostyrelsens skrivelse Kyrkomusiker i kyrkoordningen (KsSkr 2017:4) lägger kyrkostyrelsen fram förslag på en ny examen, Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen, samt nya befattningsbeskrivningar. Som reservanter i kyrkostyrelsen välkomnar vi dessa delar men menar att ytterligare förslag borde lagts fram även i de andra delar som omfattats av utredningsarbetet.

I arbetet med en ny kyrkomusikerexamen, som startade 2011, uppmärksammades även behovet av förändringar gällande behörighetsprövning och möjligheten för stiftens att, som en naturlig följd av strukturutredningens förändringar, fortsatt reglera fler kyrkomusikertjänster än endast en i ett pastorat (större församling). I grunden handlar detta om att möta det stora problem som bristen på utbildade kyrkomusiker och svårigheten att rekrytera nya studenter till utbildningen utgör.

I utredningsarbetet arbetades därför fram förslag om att behörighetsprövning inför anställning på vissa kyrkomusikerbefattningar bör återföras till domkapitlet och att det borde införas en möjlighet för stiftsstyrelsen att fastställa ett krav på ett högre minimiantal behöriga kyrkomusiker för en församling än vad som i dag gäller. Förslagen remitterades i vanlig ordning och mycket fick starkt stöd från remissinstanserna. I delen som berör antalet kyrkomusiker för en församling angav 85 procent av remissinstanserna att de tillstyrkte eller saknade invändningar mot

förslaget. Ytterligare 5 procent angav att de var eniga i sak men hade smärre ändringsförslag. Även när det gäller behörighetsprövningen tillstyrktes förslagen av en stor majoritet av remissförsamlingarna. Totalt 80 procent tillstyrkte, hade inga invändningar eller var eniga i sak men hade smärre ändringsförslag. Svaren var övervägande positiva både från utbildningsaktörer, stift och från församlingar och pastorat.

Kyrkostyrelsens förslag i dessa delar har alltså varken stöd i utredningspromemorian eller i den helt dominerande remissopinionen. Vi anser heller inte att kyrkostyrelsens skrivelse beaktar behovet av stimulerande åtgärder för rekrytering av nya utbildade kyrkomusiker. Genom att återföra behörighetsprövningen till domkapitlen, och kanske framförallt genom att göra det möjligt för stiftsstyrelsen att fastställa ett krav på ett högre minimiantal behöriga kyrkomusiker för en församling, skulle Svenska kyrkan genom sitt regelverk tydligt stimulera till att studenter fullföljer sina studier samt visa på vikten av att det även i framtiden finns en efterfrågan på utbildade kyrkomusiker. I vår reservation till skrivelsen utvecklas motiven till de föreslagna förändringarna mer i detalj.

Uppsala, Linköping och Lund den 30 juli 2017

Erik Sjöstrand (POSK)

Anna Lundblad (POSK)

Nils Gårder (POSK)